

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15Co/70/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114222302
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Ilčinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8114222302.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Ilčinovej a členov senátu JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. a JUDr. Evy Šofrankovej v právnej veci žalobkyne: V. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XX, XXX XX B., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sov. hrdinov 163/66, Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35792752, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, o odvolaní žalobkyne a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 10C/291/2014-36 zo dňa 05.12.2014, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo veci samej.

M e n í rozsudok vo výroku o trovách konania tak, že žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni trovy konania vo výške 303,28 eur na účet jej právneho zástupcu v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobkyni trovy odvolacieho konania vo výške 87,52 eur na účet zástupcu žalobkyne JUDr. Igora Šafranka v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa určil, že bod 8.1 v znení „predmetom tejto dohody o poskytnutí služby je záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu poskytnutého na základe žiadosti zmluvy uzavretej medzi veriteľom a dlžníkom v možnosti odkladu maximálne ďalej ako úver revolving a záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 367,44 Eur“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmluve uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 17.08.2011 ako žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/zmluva o revolvingovom úvere. Žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania vo výške 251,68 Eur na účet jej právneho zástupcu, v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, 2, 3 a 5 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z.z., § 153 ods. 1, 3 a 4 Občianskeho súdneho poriadku.

Konštatoval, že účastníci konania uzavreli dňa 22.08.2011 zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru, a to na základe písomnej žiadosti žalobkyne, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 1.500 Eur

s dohodnutou mesačnou splátkou 77,05 Eur, kedy RPMN činila 70,01 %. Úver bol poskytnutý žalobkyni na jej účet, ktorá až následne zistila, že na účet jej neprišlo 1.500 Eur, ale suma nižšia o 367,49 Eur, na čo jej obchodný zástupca žalovaného oznámil, že sa jedná o poplatok za poskytnutie úveru. O tejto skutočnosti nebola žalobkyňa upovedomená v procese dojednávania úveru, pričom aj z karty klienta vyplýva, že vyplatená čiastka u žalobkyne činila 1.132,51 Eur. Suma 367,49 Eur bola zrazená žalobkyni na základe bodu 8.1 v zmluve uzavretej medzi účastníkmi.

Mal za preukázané, že zmluva o revolvingovom úvere uzavretá medzi účastníkmi konania je zmluvou spotrebiteľskou. Je nepochybné, že v danom prípade zmluvné ustanovenia neboli dojednané individuálne, žalobkyňa nemala možnosť reálne ovplyvniť obsah týchto dojednaní a o týchto ani nebola informovaná, ako to vyplynulo z jej výsluchu. Bolo preukázané, že žalobkyňa žiadala o poskytnutie úveru vo výške 1.500 Eur, pričom reálne obdržala sumu 1.132,51 Eur, teda sumu nižšiu o 367,49 Eur, a to práve o sumu, ktorá jej bola strhnutá už z poskytnutého úveru podľa bodu 8.1 dohody za službu spočívajúcu v možnosti odkladu splatnosti maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru. Vysoko koncipovaný poplatok za službu, ktorý predstavuje v danom prípade cca 25 % zo sumy poskytnutého úveru, je taký, že spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Žalovaný túto sumu zrazí hneď pri poskytnutí úveru bez ohľadu na to, či reálne vôbec dôjde k využitiu tohto inštitútu. Spotrebiteľ ako slabšia strana nemá možnosť sa brániť takýmto ustanoveniam, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu. Je nepochybné, že žalobkyňa chcela, aby jej bol poskytnutý úver, nebola informovaná, ani nežiadala o to, aby mohla mať možnosť odkladu splátok a určite to nebolo jej primárnym cieľom, s ktorým vstupovala do záväzkového vzťahu. Z uvedeného dôvodu aj odplata za túto službu podlieha súdnemu prieskumu a jednoznačne sa nejedná o zmluvnú podmienku týkajúcu sa hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny.

Z uvedených dôvodov súd žalobe vyhovel.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. Úspešnej žalobkyni priznal náhradu trov konania vo výške 251,68 Eur, ktoré pozostávajú z odmeny právneho zástupcu za tri úkony právnej služby po 61,87 eur (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie žaloby na súd, účasť na pojednávaní), z režijného paušálu - 3 x 8,04 Eur, zvýšené o 20 % DPH. Súd nepriznal hotové výdavky právneho zástupcu a náhradu za stratu času, nakoľko ich nepovažoval za účelné. Vychádzal z toho, že žalobkyňa má trvalý pobyt v obvode súdu prvého stupňa, pričom si zvolila advokáta z okresu M..

Proti rozsudku, a to v celom rozsahu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný.

Uviedol, že na základe odkladu splatnosti splátok v zmysle dohody o poskytnutí služby sa spotrebiteľ vyhne situácii, kedy mu (ne)vznikne povinnosť uhradiť úrok z omeškania. Podstatnou skutočnosťou je, že omeškanie s úhradou splátky viac ako tri mesiace je zákonným dôvodom k uplatneniu práva podľa § 558 Občianskeho zákonníka. Práve prostredníctvom dohody o poskytnutí služby a využitím odkladu splatnosti splátok sa spotrebiteľ má možnosť vyhnúť uvedenému a teda vzniku povinnosti platiť celú sumu splátok naraz. Súd nezohľadnil, že počas doby odkladu splatnosti splátok je suma týchto splátok spotrebiteľovi k dispozícii na iné účely. Dohoda o poskytnutí služby nezavádza pre spotrebiteľa nevýhodnejšie postavenie oproti zákonnej úprave. Dohoda o poskytnutí služby je dobrovoľnou a doplnkovou službou, kedy spotrebiteľ sám rozhoduje, či ju uzavrie. V tomto prípade spotrebiteľ si nielen bol vedomý jej uzavretia tým, že ju samostatne podpísal a uzavrel, ale ako žalovaný v konaní preukázal, aj ju reálne využil. Otázka platenia odplaty je dohodou strán a žiadny zákon nezakladá nárok na úhradu služby až po jej využití. To, či spotrebiteľ službu zakúpenú využije alebo nie, záleží na jeho rozhodnutí. Zo žiadneho ustanovenia regulujúceho spotrebiteľské právne vzťahy a ani z napadnutého rozsudku nevyplýva, kedy by spotrebiteľ nemohol za zakúpenú službu platiť vopred. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR vo veci 33Cdo 1956/2007. Z konania žalobkyne vyplýva, že dohodu uzavrieť chcela, preto osobitne podpísala jej uzavretie a súčasne - vedomá si svojich práv podľa nej, ju aj využila. Predmetom dohody o poskytnutí služby nie je úver alebo jeho poskytnutie, či platenie úrokov. To je predmetom iného právneho úkonu - zmluvy o úvere. Túto skutočnosť súd nerozlišoval a potom nesprávne skonštatoval, že služba a jej ceny podľa dohody nie sú ani predmetom plnenia a ani cenou plnenia. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že žalobu v celom

rozsahu zamietne alternatívne žiadal rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie.

Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedla, že dohoda o poskytnutí služby je časť formulárovej zmluvy, ktorá je vložená do súvislého textu zmluvy bez akéhokoľvek grafického odlíšenia. Práve preto zákon pozná pojem individuálne dojednanej zmluvnej podmienky, ktorej znakom je, že nemôže byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Dohoda o poskytnutí služby je zmluvná podmienka, ktorá nie je individuálne dojednaná a zámerom žalobkyne nebolo ísť do zmluvného vzťahu so žalovaným kvôli nej. Cena tohto poplatku je len jeho vyústením, avšak posudzuje sa nie cena, ale celý poplatok, ktorý spočíva v tom, že má platiť za niečo, čo jej nemusí byť dodané. Z týchto dôvodov navrhla napadnutý rozsudok ako vecne správny v prvom výroku potvrdiť. Zároveň si uplatnila trovy odvolacieho konania.

Proti rozsudku, a to proti výroku o trovách konania podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa. Poukázala na uznesenie Krajského súdu Prešov, sp. zn. 6Co/3/2014 zo dňa 29.01.2014. Uviedla, že súd nijako nezdôvodnil, v čom vidí neúčelnosť trov za cestovné, ak sú sídlo advokáta a sídlo okresného súdu vzdialené iba 55 km. Advokáta zo M. si zvolila z dôvodu, že získala informácie o špecializácii advokáta na spotrebiteľské právo. Navrhla napadnutý výrok zmeniť a priznať jej náhradu trov konania v plnej výške tak, ako si ju vyčíslila v podaní zo dňa 08.12.2014.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že ani v podanom odvolaní a ani v priebehu konania nebolo zdôvodnené a preukázané, že by zvláštna voľba advokáta z iného mesta, ako z obvodu sídla súdu, bola opodstatnená. Odvolanie žalovanej voči výroku o náhrade trov konania je nedôvodné.

Odvolací súd (§ 10 ods. 1 O.s.p.) v zmysle zásad ustanovenia § 212 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že rozhodnutie je vo výroku vo veci samej vecne správne a výrok o trovách konania je potrebné zmeniť.

Vo vzťahu k napadnutému výroku, ktorým súd vyhlásil zmluvnú podmienku za neprijateľnú, odvolací súd konštatuje, že vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvostupňovým súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

Podľa § 52 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 153 ods. 3 O.s.p. súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve (§ 153 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Odvolací súd v zhode s názorom súdu prvého stupňa považuje dohodu o poskytnutí služby - „odmena za odklad splátok úveru“ vo výške 367,49 Eur za neplatnú.

Tak ako to žalobkyňa tvrdila v priebehu konania a žalovaný tvrdenie žalobkyne ani nepoprel, žalovaný si stiahol pri vyplatení sumy úveru žalobkyni odplatu vo výške 367,49 Eur za službu v zmysle čl. 8 ods. 8.1 Dohody o poskytnutí služby. Touto službou žalovaný nanútil žalobkyni možnosť požiadať o odklad maximálne troch splátok úveru. Žalovaný si odplatu vyúčtoval už v čase uzavretia zmluvy bez ohľadu na to, či žalobkyňa bude mať o takúto „službu“ záujem alebo nie. Zmluvné dojednanie, ktoré oprávňuje žalovaného na takúto neprímerane vysokú zmluvnú odmenu, resp. odplatu za poskytnutie služby, so splatnosťou tejto odplaty ihneď pri poskytnutí úveru a jednostranné započítanie tejto odplaty s pohľadávkou dlžníka na vyplatenie schválených úverových prostriedkov považuje odvolací súd za neprijateľnú zmluvnú podmienku, a teda neplatnú i v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, pretože je výrazne v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľa. Táto zmluvná odmena je neprímerane vysoká, keďže jej suma dosahuje takmer sumu piatich splátok úveru. Žalovaný nemal právo na takúto odplatu, a preto aj neoprávnene takúto svoju neexistujúcu pohľadávku započítal na pohľadávku žalobkyne na poskytnutie úverovej sumy. Nie je rozhodujúce, či v konečnom dôsledku žalobkyňa možnosť odkladu splátok využila alebo nie. Podstatnou je celková koncepcia poplatku za možnosť odkladu splátok, ktorého výška je s ohľadom na výšku poskytnutého úveru zjavne neprímeraná vo vzťahu k „službe“, ktorá má byť spotrebiteľovi za tento poplatok poskytnutá a slúži v skutočnosti len záujmom dodávateľa.

Dohoda je nepochybne súčasťou formulárovej zmluvy. Občiansky zákonník obsahuje demonštratívny výpočet neprijateľných zmluvných podmienok. To znamená, že súdu nebráni žiadna prekážka, aby vyvodil dôsledky zo zmluvného dojednania v štandardnej formulárovej zmluve, ak spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa ako spotrebiteľ a ako slabšia strana sporu nemala možnosť participovať na vytvorení formulárovej zmluvy a nepochybne je z hľadiska informovanosti a vyjednávacej pozície slabšou stranou (čl. 25 MOSTAZA CLARO). V Zmluve o revolvingovom úvere v čl. 8 je upravená „Dohoda o poskytnutí služby“. Už len jej samotné zakotvenie v rámci formulárovej zmluvy nevyvoláva žiadne pochybnosti o tom, že nejde zo strany spotrebiteľa o osobitne vyjednanú zmluvnú podmienku. Žalovaný nepreukázal, že v danom prípade išlo o zmluvnú podmienku, ktorú si vymienila žalobkyňa, resp. že žalobkyňa mala možnosť výberu, či predmetnú dohodu podpíše, alebo nepodpíše, ak chcela, aby jej bol zo strany žalovaného poskytnutý úver.

K odvolacej námietke žalovaného, že zo žiadneho ustanovenia regulujúceho spotrebiteľské vzťahy a ani z napadnutého rozsudku nevyplýva, kedy spotrebiteľ by nemohol za zakúpenú službu platiť vopred, odvolací súd konštatuje, že táto odvolacia námietka je irelevantná vzhľadom k odôvodnenému záveru, že zo strany žalobcu nešlo o zakúpenú službu, ale išlo o službu neprijateľne vymienenú žalovaným bez možnosti žalobcu rozhodnúť sa, či bude na takejto dohode participovať, alebo nie.

Dohoda o poskytnutí služby je vedľajším zmluvným dojednaním, dohodou o vedľajšom plnení, čo vyplýva z jej zakotvenia v rámci textu formulárovej zmluvy o úvere ako aj zo samotnej skutočnosti, že dohoda upravuje možnosť odkladu splátok, ktorými má byť splatený úver (hlavný predmet plnenia) poskytnutý na základe predmetnej zmluvy o úvere, za účelom získania ktorého žalobkyňa vstúpila do zmluvného vzťahu so žalovaným. S ohľadom na uvedené sa preto odvolací súd plne stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa o tom, že dohoda o poskytnutí služby podlieha prieskumu súdu podľa § 53 Občianskeho

zákonníka, keďže táto „služba“ nie je hlavným predmetom plnenia a poplatok vo výške 367,44 Eur teda nie je cenou hlavného predmetu plnenia.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým bola zmluvná podmienka vyhlásená za neprijateľnú, ako vecne správny v súlade s § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Podľa § 142 ods.1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý úspech nemal.

Ústavný súd v náleze II. ÚS 78/2003 vyslovil názor, že hlavný význam práva na právnu pomoc spočíva v tom, že orgány uvedené v čl. 47 ods. 2 Ústavy SR(súdy, iné štátne orgány, orgány verejnej správy) majú zodpovedajúcu povinnosť nebrániť účastníkovi, aby v konaní pred nimi využíval právnu pomoc. Právo na právnu pomoc trvá až do skončenia, t.j. do právoplatného rozhodnutia. Súčasťou základného práva na právnu pomoc je aj právo na úhradu účelne vynaložených trov konania. Účastník konania má právo zvoliť si právneho zástupcu v občianskoprávnom konaní v zmysle zákonom ustanovených možností.

V zmysle ustanovení § 15 vyhlášky MS SR 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len vyhláška), advokát má popri nároku na odmenu aj nárok a) na náhradu hotových výdavkov účelne a preukázateľne vynaložených v súvislosti s poskytovaním právnych služieb, najmä na súdne poplatky a iné poplatky, cestovné a telekomunikačné výdavky a výdavky za znalecké posudky, preklady a odpisy, b) na náhradu za stratu času.

Podľa § 16 ods. 4 vyhlášky, na výšku náhrady preukázaných cestovných výdavkov sa vzťahujú osobitné predpisy, 5) ak táto vyhláška neustanovuje inak.

Podľa § 17 vyhlášky, pri úkonoch právnej služby vykonávaných v mieste, ktoré nie je sídlom advokáta, za čas strávený cestou do tohto miesta a späť patrí advokátovi náhrada za stratu času vo výške jednej šesťdesiatiny výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu.

Podľa § 7 ods. 1 a 2 zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách, ak sa zamestnanec písomne dohodne so zamestnávateľom, že pri pracovnej ceste použije cestné motorové vozidlo okrem cestného motorového vozidla poskytnutého zamestnávateľom, patrí mu základná náhrada za každý 1 km jazdy (ďalej len "základná náhrada") a náhrada za spotrebované pohonné látky; ak zamestnanec použije cestné motorové vozidlo na žiadosť zamestnávateľa, odsek 10 sa nepoužije. Sumu základnej náhrady pre jednostopové vozidlá a trojkolky a pre osobné cestné motorové vozidlá podľa odseku 1 ustanoví opatrenie, ktoré vydá ministerstvo; opatrenie sa vyhlási uverejnením jeho úplného znenia

Podľa § 7 ods. 4 zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách, náhrada za spotrebované pohonné látky patrí zamestnancovi podľa cien pohonných látok prepočítaných podľa spotreby pohonných látok (ďalej len "spotreba") uvedenej v technickom preukaze cestného motorového vozidla alebo v osvedčení o evidencii cestného motorového vozidla (ďalej len "technický preukaz").

Podľa § 7 ods. 5 zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách, cenu pohonnej látky preukazuje zamestnanec dokladom o kúpe pohonnej látky, z ktorého je zrejmá súvislosť s pracovnou cestou (ďalej len "doklad o kúpe"). Ak zamestnanec preukazuje cenu pohonnej látky viacerými dokladmi o kúpe, cena pohonnej látky sa môže vypočítať aritmetickým priemerom preukázaných cien. Ak zamestnanec nepreukáže cenu pohonnej látky dokladom o kúpe, na výpočet sa použije cena pohonnej látky, ktorá platila v čase nástupu na pracovnú cestu zistená Štatistickým úradom Slovenskej republiky (ďalej len "štatistický úrad").

Vo vzťahu k účelnosti trov pozostávajúcich z náhrady nákladov vynaložených na cestovné a náhrady za stratu času odvolací súd poukazuje na uznesenie NS SR vo veci 5 M Cdo 21/2009, v ktorom NS SR uviedol: „Účelnosť spravidla nachádza svoju opodstatnenosť vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze. Náhradu nákladov vynaložených na cestovné a náhradu za stratu času v súvislosti s účasťou jej právnej zástupkyne na pojednávaniach pred súdom prvého stupňa nepriznal na základe jediného kritéria (t.j. že sídlo advokátky je mimo bydliska účastníka i sídlom súdu prvého stupňa), ktoré samo osebe nemá zákonné opodstatnenie v zákonom sledovanom a prezumovanom cielei nahradiť úspešnej strane trovy konania. Jeho opodstatnenosť nemožno vyvodiť ani z možnosti využitia inštitútu právnej substitúcie, pretože táto má dispozitívny charakter a nie je povinnosťou uloženou účastníkovi konania ani jeho advokátovi. Príslušná právna úprava (vyhláška o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb) vzťahujúca sa na prejednávajúcu vec priznáva advokátovi možnosť uplatnenia účelne vynaložených náhrad cestovných výdavkov i náhrady za stratu času. V prípade náhrad cestovného sa ich účelnosťou rozumie najmä voľba vhodného dopravného prostriedku s ohľadom na sídlo advokátskej kancelárie a miesto procesného úkonu (napr. pojednávania súdu), jeho dostupnosťou z hľadiska vlakovej alebo autobusovej dopravy ako lacnejších foriem cestovania. Súčasne však treba brať do úvahy i výšku náhrady za stratu času, ktorá môže byť pri použití relatívne nákladnejšieho dopravného prostriedku (napr. osobného automobilu oproti dopravnému prostriedku verejnej dopravy) v konečnom dôsledku efektívnejšia, než u iného menej nákladného spôsobu dopravy. Pokiaľ sa právna zástupkyňa žalovanej riadne dostavila k súdom nariadeným pojednávaniam a z jej konania (prípadne konania žalovanej) nevznikli žiadne prietahy, či neúčelné realizované úkony súdu, nemožno v takomto prípade náklady právneho zastúpenia považovať za neúčelné“.

Súd svojím rozhodnutím nemôže vytvárať tlak na účastníka konania v tom zmysle, že ak udelí plnú moc advokátovi, ktorý nesídlí v sídle súdu, zakladá tým dôvod na nepriznanie náhrady cestovných nákladov. Išlo by tak o zrejmy zásah do práva na slobodnú voľbu právneho zástupcu v súdnom konaní.

V danom prípade išlo advokátsku kanceláriu so sídlom vo M.. Vzdialenosť medzi sídlom advokátskej kancelárie a sídlom súdu prvého stupňa je cca 60 km. Odvolací súd nepovažuje takúto vzdialenosť z pohľadu hospodárnosti a účelnosti vo vzťahu k vynaloženým trovám právneho zastúpenia v časti hotových výdavkov a s tým spojenou náhradou za stratu času za neadekvátnu, resp. neúčelnú. Uplatnená náhrada trov konania v podobe cestovných nákladov právneho zástupcu žalobcu ako aj náhrada za stratu času cestou z miesta sídla advokátskej kancelárie do sídla súdu prvého stupňa, podľa názoru odvolacieho súdu, spĺňa kritériá účelne vynaložených trov, za ktoré v konaní úspešnému účastníkovi patrí náhrada.

Za tohto stavu odvolací súd postupom podľa § 220 O.s.p. zmenil napadnutý rozsudok vo výroku o trovách konania tak, že žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni aj trovy konania spojené so stratou času a cestovnými výdavkami. Náhradu za stratu času si žalobkyňa uplatnila za 4 začaté polhodiny cestou M. - B. - M., avšak v rozsahu 1/2 -ice z dôvodu účasti na pojednávaní na Okresnom súde Prešov vo veci 10C/291/2014, t.j. vo výške 26,80 Eur a z rovnakého dôvodu i 1-icu cestovných výdavkov za cestu M. - B. - M. (2 x 60 km) vo výške 16,20 Eur (spotreba paliva 5,2 l / 100 km, cena nafty 1,454 Eur, základná sadzba za 1 km jazdy 0,183 eur/km). Žalobkyni preto patrí náhrada trov konania za 3 úkony právnej služby, a to za prevzatie a prípravu zastúpenia (61,87 Eur), podanie žaloby (61,87 Eur), účasť na pojednávaní dňa 05.12.2014 (61,87 Eur), režijný paušál 3 x 8,04 Eur, náhrada za stratu času vo výške 26,80 Eur, cestovné náhrady vo výške 16,20 Eur a 20 % DPH (50,55 Eur), spolu náhrada trov konania vo výške 303,28 Eur, ktorú je žalovaný povinný nahradiť žalobkyni na účet právneho zástupcu v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.. Žalobkyni, ktorá bola v odvolacom konaní plne úspešná odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 87,52 eur (pozostávajúcich z odmeny právneho zástupcu za vyjadrenie k odvolaniu vo výške 64,54 eur podľa § 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky, režijného paušálu vo výške 8,39 podľa § 16 ods. 3 vyhlášky, zvýšené o 20 % DPH - § 18 ods. 3 vyhlášky). Vzhľadom na výsledok odvolacieho konania odvolací súd k náhrade týchto trov zaviazal žalovaného.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.